

ELENA FARAGO

NELEA LICHII

Elena Farago a trăit și a scris o operă literară care a consacrat-o în istoria literaturii române; sinceră și emotivă, poezia intimistă a Elenei Farago rămîne unul dintre prețioasele modele ale genului. Pur interioară, ea își are rădăcinile adînc înfipite în sufletu-i sensibil, o inepuizabilă și variată sursă de emoții și cîntec. S-a născut pe 29 martie 1879, la Bârlad. Fiind o remarcabilă poetă a dragostei pudice, a confesiunii suave și a maternității și unul dintre numele semnificative ale literaturii române pentru copii. Nu a absolvit decît două clase secundare, 1888-1890 și, din cauza multiplelor probleme familiale, care au culminat cu moartea mamei, este nevoită să se ocupe de îngrijirea surorilor.

Orfană, fără posibilitatea de a-și desăvîrși studiile, Elena Farago, pasionată pentru literatură, citind mult, în puținul timp liber, își crează singură un suport intelectual și psihic. A citit mult singură, tot ce a vrut să știe. A început să scrie lăsa vîrsta de 12 ani. Debutază cu 6 ani mai tîrziu cu poezia „Gîndul truditilor”, cu pseudonimul Fatma, la revista „România muncitoare”. Se publică în diverse reviste: „Adevărul”, „Epoca”, „Semănătorul” etc. Elena Farago a trecut în lumea umbrelor, în urmă cu 60 de ani, pe 4 ianuarie 1954, la Craiova.

Importanța poetei în viața și mișcarea culturală a Craiovei a fost evidentă, fiindu-i recunoscută oficial în 1 septembrie 1921. Este numită directoare a Fundației „Alexandru și Aristia Aman” din Craiova, formată din bibliotecă și muzeu. Biblioteca fiind pentru ea locul în care omul se desăvîrșește spiritual. În timpul directoratului său, persoane particulare și diverse instituții au dăruit fundației un număr însemnat de volume, lărgind cercul oamenilor de cultură în jurul bibliotecii. Locuința și fundația s-au transformat într-un adevărat salon literar în care oamenii iubitori de artă și cultură pășeau cu o sinceră bucurie.

Influența poetei în modernizarea și dezvoltarea serviciilor de bibliotecă a fost decisivă. Numai două exemple care au, încă și astăzi, o aură de excepționalitate: a organizat în bibliotecă cursuri de literatură și istoria artei susținute de profesori și oameni de cultură renumiți și a reușit să atragă donații cu totul speciale, precum donația de aproape 4 000 de cărți, remarcabile prin raritate și vechime, a lui Nicolae Romanescu, primarul Craiovei din acele timpuri.

Elena Farago a condus activitatea bibliotecii publice mai mult de trei decenii, fiind preocupată de schimbarea regulamentului de organizare și funcționare, de stabilirea unor condiții de împrumut pentru cititori, de fisarea cărților și tinerea unei evidente corecte, de aranjarea lor în rafturile bibliotecii, de completarea colecțiilor prin achiziții și donații, instituția fiind fundamentală pentru contribuția

sa la instruirea prin carte a celor mai diferite categorii de cititori.

Ca un omagiu adus activității poetei, reprezentanta strălucită a literaturii române și a vieții culturale craiovene, s-a organizat în casa în care a viețuit o expoziție permanentă, care include 396 exponate: documente originale, fotocopii, fotografii de familie, scrisori, piese de mobilier, obiecte personale, cărți și reviste, vizitată anual de sute de copii, adolescenți și nu numai, fiind singura casa memorială din Craiova.

Și astăzi, Casa memorială „Elena Farago” poartă amprenta unei nobile personalități, care ne invită să lecturăm cu pasiune miile de cărți depozitate în Biblioteca Județeană.

Elena Farago a rămas până la sfârșitul vieții pe (4 ianuarie 1954) în mijlocul oltenilor care au prețuit-o în timpul vieții, când au declarat-o cetățean de onoare al orașului Craiova, cât și după trecerea ei în lumea umbrelor, prin sărbătorirea în fiecare an. Amintirea poetei este o „necesitate vitală a noastră de a ne răzima pe acele elemente care stau la baza culturii românești” – și poeta prin întreaga sa activitate a contribuit la dezvoltarea unui mediu fertil de cultură. Amintirea ei este salutăată cu venerație de generații de cititori. Împreună cu Geo Bogza spunem și noi: fie-ne „îngăduit ca, din vuietul lumii contemporane” să întoarcem „Capul o clipă și să salutăm, printre atâtea umbre, nobila umbră a Elenei Farago”.